

Orsovai Hírlap

TARSADALMI HETILAP.

AZ ORSOVAI MAGYAR KÖZMŰVELŐDÉSI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség: Korona-út 291.
 Kiadóhivatal: Handl József könyvnyomdája.
 Megjelenik minden csütörtökön.

Szerkesztő és lapfőigazgató:
MIHALIK SANDOR.

Előfizetési árak:
 Egész évre: 8 korona Negyed évre 2 korona.
 Fél évre: 4 „ Egyes szám 20 fillér.
 Hirdetéseket fölvesz a kiadóhivatal.
 Nyílttér soronként 30 fillér.

Magyar nyelv és az ovodák.

Hogy mily szükséges és hasznos intézmény az ovoda általában, azt felesleges bővebben fejtegetni.

Falun, a mezei munkák idején minden ép-kéz-láb ember künn a mezőn dolgozik, otthon csak aggot, beteget s az anyai táplálásra már nem szoruló apróságot lehet találni.

A felügyelet kellő hiánya igen sok balesetnek volt oka. A gyermek akárhányszor testi épségét, egészségét, sőt életét vesztette el csak azért, mert a mindennapi kenyérért dolgozó szülők őket vagy teljes felügyelet nélkül otthon hagyták, vagy pedig a felügyeletet öreg s erre már nem alkalmas egyénekre bízta. Az ovoda nemcsak ezen bajokon segít, hanem mint az iskola, a nevelés és tanítás uttörője is kiváló szolgáltatást teljesít hivatott kezek vezetése mellett az emberiségnek.

A gyermek tudvalevőleg könnyebben engedelmeskedik idegennek, mint anyjának, rendhez, pontossághoz szokik, a különböző játékok testi ügyességét, a versikék és ének emlékező tehetségét és értelmét fejlesztik, úgy, hogy az iskolába már egy kellően előkészített kis egyéniség kerül.

Az ovoda tehát falun áldás a szegény földműves-népre, üdvös és hasznos a kis népség erkölcsi és értelmi fejlődésére, mert hisz abban a korban legfogékonyabb a szív és elme a jó befogadására s míg az élet küzdelmében edzett egyénre a külső körülmények, események alig hatnak, addig öreg napjainkban is szívesen emlékezünk gyermek éveink legjelentéktelenebb mozzanataira, mert azok eltörülhetetlen nyomokat hagytak vissza. Az ovodák a köznép erkölcsi nevelésére óriási horderővel bírnak. A szegénység és kemény munka nem alkalmas a kedély, szív és lélek finomabb, nemesebb érzelmeinek fejlesztésére. A gyermek fogékony kedélyét fásultta, rideggé tette az otthon az apa részéről tapasztalt túl kemény bánásmód, míg az úgynevezett majomszeretet alakjában nyilvánuló anyai gyöngédség jelentékeny mérvben hozzájárult a különböző gyöngeségek és hibák kifejlődésére; de hiányzott a gyermek nemesebb indulatát fejlesztő, hibáit nyesegető, szóval kedélyi és lelki életét teljesen tárgyilagosan és összhangzatosan fejlesztő tényező. Ezen szerep betöltése az ovoda feladata s megfelelő, arra képességgel és hajlammal bíró ovónő vezetése alatt ezen feladatának meg is szokott felelni.

Minket magyarokat azonban az ovodák felállításánál egy másik szempont is vezérelt. Rendkívül nagy reményeket fűztünk ezen intézmények működéséhez a magyar nyelv sikeres terjesztése szempontjából.

Azt láttuk, hogy az elemi iskola egymagában tiszta nemzetiségi és nem magyar ajku helységekből csak részben képes a magyar nyelv megismertetésére irányuló feladatának megfelelni.

Oka ennek az egy tanerőre bízott gyermekek túl nagy száma, a szorgalmi idő rövid tartama s főleg azon körülmény, hogy az iskolának és tanítónak mégis első feladata és célja az, hogy a gyermekekkel az elemi ismereteket sajátítsa el s ezen célját csak úgy volt képes elérni, hogy ha a tanítás az első, két-három évben az illető gyermekek nem magyar anyanyelvén folyt.

Ily körülmények között a legnagyobb buzgalmu tanító sem volt képes a magyar nyelv tanítása terén oly eredményt elérni, a minőt óhajtottunk s alig közeledtünk azon kitűzött célhoz, hogy minden állampolgár legalább szóban bírja az állam hivatalos nyelvét.

Az ovodák feladata gyanánt a fentebb előadottakon kívül első sorban azt tekintettük, hogy idegen ajku falvakban a magyar nyelv sikeres tanításának és teljes elsajátításának talaját előkészítsék, hogy az iskola ne legyen kénytelen a legelején, teljesen parlag talajon kezdeni s úgy a magyar nyelv oktatása egyrészt intenzívebb, az elsajátított ismeret pedig maradandóbb legyen.

TARCA.

Tavaszi álmok.

Tavas van, orgona és gyöngyvirág illattól terhes a lég. Az ébredő természet varázsa áraszt el mindent. Csupán mindent? Nem! mindenkit is. Egy sajátos érzés, vágy lopja magát a lelkekbe, vagy a melynek nincs neve, nincs tárgya. Mi ez? Miért háborog a kebel, mikor a rügy fakad?

Ha megtudnok mondani! . . .

Titka a természetnek, bájos tavasz te, mely magadba rejtetted a nyár hevét és az ősz gyümölcseit.

De mi ez?

Nem gerlicze bűgása, csengő, édes leány kacaj.

Dini, Dini, no jer már, csak nem akarsz megijeszteni? Bohó Dini te, hol vagy, hova tűntél?

Jövök már kis Katka, jövök csak egy kicsit várj még.

És feltűnt a fiú, egy szikla hasadék fölött. Szép barna gyermek, maga a megtestesült erő és bátorság, lelkes, csillogó szemekkel.

Lásd Katinkám, meg kellett kerülnöm a hasadékot, csak úgy juthattam ide.

Dini! az Istenért! még le találsz esni.

Sikolt a leányka.

Nefélj kis Katiczám, nefélj leszedem a virágot és nálad leszek megint.

Ügyesen küszört tova, míg elérte az orgona lombokat, virággal megterhelten jött a lánykához le. A pompás bugákkal tele aggatta ruháját, haját. A virággal telt szoke fűrtök, hosszan omlottak a gyermek vállán alá, egészen a fehér ruhácska pereméig.

Milyen szép vagy Katinka!

Kiautott fei a fiú elragadtatással.

Nem is igaz, — duzzogott a leányka — a mama azt mondja, nem vagyok szép.

Igaza van a mamának, nem vagy szép, gyönyörű vagy drágam, te vagy a virágok királynője.

Nem úgy Dini, te légy a tündér király és én a király kisasszony. Mondd, értem jössz-e, ha nagy leszek? Felkeltesz-e az álmomból, mint csipke Rozsikát? Vagy engeded, hogy elaludjam örökre?

A fiú önkénytelen mozdulattal karolta át a leánykát, de mielőtt szólhatott volna, az ajkára tapasztotta kezét.

Ha! Hallod? A kakuk. Nó most, mindjárt megtudom, hogy hány évig élek és akkor tudni fogom, felkeltesz-e engem. Kakuk madár hány évig élek? Légy, kettő, három, négy, öt . . . Istenem csak ennyit? Dini, Dini! Fe nem fogsz engem felébreszteni, én meghalok.

Zokog a leányka.

Katinka, ne légy gyermek, ne légy csacsi, egy ily dőre babonának csak nem hiszesz?

Szól a fiú, el-el csukló hangon, szíve remeg a félelemtől, de bátorságot erőltet magára.

Mert a kakuk elhallgatott, te élni fogsz, élned kell. Szeretlek mióta az eszemet bírom. Te még nem tudod mi az élet, én már sejtem azt. Érted tanulok, érted dolgozom. Még három év és elvégzem a keleti akadémiát. Most tanulom a hindu és arabs nyelveket. Ha már kész férfi leszek eljövök érted és elviszlek bár mi áron is. Nincs akadály melyet le nem döntenék, nincs vész melyet meg nem küzdenék érted, mindig csak érted. És ugy-e te várnál fogsz ream?

Várni Dini, mindig csak várni.

A rügy meghozta bimbóját; a bimbóból pompás rózsza lett; a gyermek leányból bájos hajadon. Szeretett és szeretve volt; érezte már a nyár hevét, a szelid érzelmek szilajakká lettek, a szív jogát követelte.

Úgy kedvesem, tehát te szereted a fiamat, ő is szeret téged és megbízott, hogy kérjelek meg a számára. Megkísértettem beszélni vele, de nem érti meg a józan szót. Eljöttem hozzád, kötelességem, hogy felvilágosítsalak. Dini, — mint tudod — a kairói követséghez van kinevezve — nagy kitüntetés. Ő az én egyetlen fiam, az út mely előtte áll, egy fényes pályára nyílik. Minden össze jusszik, hogy a hozzá kötött vérmes re-

Megelégedettség.

Kétségtelen, hogy a mai szociális törekvések sok tekintetben kedvezőbbé tették a társadalmi szegényebb elemeknek megélhetését.

A jövedelem-elosztás arányosabb, a munka értéke emelkedett; történtek intézkedések, melyek az iparos és munkásosztály tagjait ideiglenes, vagy állandó munkaképtelenség esetén megóvják a teljes nélkülözéstől és koldusbotól, szóval e téren kétségtelen a haladás, javulás észlelhető.

Ha azonban alaposan tanulmányozzuk a munkás életet, arra a meggyőződésre jutunk, hogy ezen tagadhatatlan haladás dacára, a munkás élete semmivel sem boldogabb, sőt elégedetlenebb, mint valaha volt.

Hogy mi ennek oka? Azt könnyű felfedezni. Semmi más, mint a magában véve üdvös szocializmus apostolainak ferde működése, mely a munkás osztályban oly vágyakat kelt, melyek sohasem valósíthatók meg. A törekvés, hogy mindenki a munkájának megfelelő ellenértékét kapja, jogos.

Helyes az is, hogy ezen munka helyesen értékeltesék, más szóval, hogy a munkás és a vállalkozó, a segéd és a kenyéradó jövedelme arányos legyen s igazságosan oszolja meg.

A szocializmus mai apostolai azonban nem erre törekcsenek, hanem ellenséges indulatot nevelnek a munkás osztályba, szembe állítják mereven a munkásokat a munkaadóval, holott azok érdeke nemcsak nem ellentétes, hanem teljesen azonos.

Csak az a vállalkozó boldogulhat, kinek lelkiismeretes, szorgalmas munkásai vannak: de természetesen csak az a munkaadó fog munkát kapni, ki egyrészt a munka vezetéséhez ért, másrészt minden kötelezettségének eleget tesz.

Ezen kötelezettségeknek a munkásmozgalmak mai viszonyai között nem képes megfelelni, mert a munkások egyik napról a másikra más követelésekkel állanak elő s így számításának alapja bizonytalan, ingatag. A vállalkozók tehát, ha vagyoniilag nem állanak elég

szilárdan s az esetleges veszteségeket nem képesek kiállani, egymásután tönkrefognak menni.

A szocializmus egyik alaptana az, hogy ne a nagy vagyonok keletkezését segítse elő, hanem inkább sok existenciának biztosítson tisztességes megélhetést. A mai mozgalmával és bérharcával azonban éppen az ellenkezőjét éri el, mert a vállalkozók sorából kiöli mindazokat, kik nem rendelkeznek nagy vagyonnal s a kiknek a helyzete eddig is súlyosabb volt, mint a nagy vagyonú társaiknak. A vállalkozó ugyanis nem kerülheti el a hitel igénybe vételét. A szegényebb vállalkozó tehát akár az anyag beszerzését eszközölte hitelben, akár kölcsönpénzzel dolgozott legyen, eddig is hátrányban volt vagyonosabb társaival szemben.

A mai bérharcok azonban, amidőn a tömeg erejével hatnak, egy, az ediginél is kellemetlenebb állapotot létesítettek a munkás-osztályban. A munkaadó ugyanis munkásának bérét tudásuk, képességük és szorgalmuk szerint határozta meg. A mostani minimális bérek mellett azonban keze meg van kötve, egyforma bért kapna a szorgalmas és kiválóbb tehetségű munkás azzal, aki nem tud, vagy nem akar dolgozni. Hát ez nem igazságtalanság? Nemcsak igazságtalanság s így újabb elégedetlenségnek lesz forrása, hanem még egy utóhatást is rejt magában, azt t. i. hogy a kezdő és elaggott munkást ha csak elkerülhetetlenül nem szükséges, a vállalkozó, fel nem fogadja.

Az ily munkások tehát potom áron apró tatarozások, javítások elvállalására fognak szorulni s e mellett annyit sem keresnek, mint eddig.

A mai bérharcok eredménye a munkásosztály helyzetét tehát távolról sem javította annyira, mint ahogy az első pillanatra látszik s ha a bérharcok a mai irányban tovább folynak, azt fogják eredményezni, hogy a jövedelem elosztása még igazságtalanabb lesz, mint eddig volt. Mert azt, hogy a vállalkozó, ki egyúttal sok eséllyel áll szemben, nagyobb hasznot is huzott, meg lehet érteni; de lehetetlen megindokolni

azt, hogy a különböző képességű és szorgalmu munkás egyforma bért kapjon.

A munkásosztály helyzetét azzal, hogy ellenségként állítják szembe a munkaadóval, csak rosszabbá tették, mert szerényebb viszonyok között is boldog lehet az ember, ha megelégedett.

A szocializmus mai apostolainak eljárása ép azért kárhoztatandó, mivel csak az ellentéteket élesíti ki s a munkásosztály helyzetének javulását kizárólag az anyagi javak nagyobb élvezetétől várja: pedig régi igazság, hogy az ember földi boldogsága semmiféle összefüggésben nem áll a vagyonnal, s nagyobb jövedelemmel, hanem a kedély és a gondolkodás egyik legfőbb kincse: a megelégedettség következménye.

M. O.

Születés és termékenység.

A demográfia tapogatózó rendszerei még ma is csak kísérleteznek a körül a nagy kérdés körül, hogy a termékenységnek és a születésnek feltételei, viszonyai és következményei milyen külső és belső törvények érvényesülése alapján alakulnak.

Dr. Vitéz Géza sárospataki jogakadémiai tanár szintén beleavágja a fejét ebbe a nehéz kérdésbe és feldolgozván a tudomány képviselőinek különböző álláspontját, ismerteti a magáét is, amely értékesnek és érdekesnek is látszik. A közönséget persze keveset fogják érdekelni ennek a témának száraz, elvont tételei. De egyes megfigyelések, tapasztalatok, amelyeket kiváló demológusok tettek, széles körök érdeklődésére tarthatnak számot. Így például az a tapasztalat, amelyet Raseri tett arra nézve, hogy a foglalkozás, valamint a vidéki és városi jelleg milyen befolyást gyakorol a házassági korra. Szerinte Olaszországban legkorábban házasodnak a kőművesek, téglavetők, önálló kézművesek, fotografusok, festők és szobrászok, legkésőbb pedig a katonatisztek. Ellenben Angliában a szabadfoglalkozást és földművelést űzők házasodnak legkésőbb s legkorábban a bányászok és textil-ipari munkások.

tétek egymást és én szerettelek titeket. Az anya jobban aggódik a fiáért, mint a leányáért, azt ezer vész környékezi, melyekkel szemben az anyai oltalom semmit sem ér.

Az én fiam ellent állt a csábításoknak, megóvta őt az irántad való szerelem. Most a jósa jutalmát óhajtott a boldogságát kívánta és utánad nyujtotta a kezét, utánad, a kit már a magának vélt. Közétek állt az édes apja. Ti kétségbe vagytok esve, én szégyeltem magamat. Az anyád reám bízott mikor meghalt és én kötelességemnek éreztem a lelked fölött is örködni; ha csak leg-távolabbról is sejtem ezt, nem engedem a gyermekes vonalmat szenvedélyő nőni. A hiba megtörtént, most már tényekkel állunk szemközt, a pálya melyre Diné lép, vagyon nélkül tiszta nyomorúság. Nem tudtam, az uramnak sok az adósága, gazdagnak hittem magunkat és azért nem törődtem vele, hogy a te apádnak semmije sincs. Ma azt mondja az uram, hogy koldusok vagyunk, a sok dorbézolást, kicsapongást nem csak az én szívem kerülte meg. Most dilemma előtt állunk: Dinének le kell mondania a pályájáról vagy rólad. Nem! ne szólj még most sem. Én azt mondtam neki: hagyja ott a pályáját, vegye kezébe ezt a romot, a mit apai jussnak hívnak, dolgozzék, ha kell mint egy napszámos, legyen szegény, legyen kopott, de a szív jogát ne engedje, mert rongyos ruhában ép szívvvel nem lesz nyomorult,

ményeim, álmaim beváljanak. Mondd: kedves a te lelkednek a gondolat, hogy ő hatalmas és irigyelt legyen?

Oh igen.

Szólta a lányka elfogult kebelével.

Akkor ne-légy a felesége, mert mind az amit én építettem romba dől, ha elvesz téged. Magyarázam meg miért?

Nem, nem! Te mondd, hogy úgy van, én hiszek neked, az okot nem kér-dem miért? Ne gyötörj az elmondásával.

Helyes! Okosabb vagy mint gondoltam. De Dénes kétkedni fog a történetek felett, nem lennél szives, csak annyit írni egy papírlapra: atyád megkért de én nem-et mondtam?

Katinka szédülő fejjel nyúlt a toll után, de azért határozott vonásokkal vetette papírra: Atyád megkért de én nem-et mondtam.

Jól van így?

Kérdé az aggtól.

Jól.

Volt a felelet.

Terhedre vagyok leánykám? Igen.

Isten veled tehat.

Isten veled bátyám.

Nem nyujtasz kezét?

Nem.

Miért?

Nem tudom.

Igy is jól van. Évek múltán belátod majd, hogy helyesen cselekedtem.

Alig hagyta el a szobát az ősz lérlin Katinka egy kimondhatlan kín terhe alatt roskadt össze.

Mikor felnyitotta a szeméit, egy jó-ságos arcú megtört öreg asszony simogatta.

Mari néni!

Tört ki Katinkából a szenvedélyes kétségbeesés hangja.

Kicsiny leányom, édes kicsiny leányom.

Sirdogált a Dini édes anyja.

Mari néni lelkem mi történt velem?

Azt tőled akarom megtudni én.

Tőlem? Irgalmas Isten, ha én elmondhatnám azt, de hisz magam sem tudom. Az égbolt szakadt reám. Ragyogó fényes napot láttam, hittem benne, hogy létezik, szerettem mindenkit, egyet mindenek felett és most egyszerre sötétség vesz körül, kialudt az én lelkem szövéténeke. Annyit mondták, a mig elhittem, hogy az emberek gyönyörűségére küldött az Isten és most megkellett tudnom azt, hogy átka vagyok annak, a kihez a lelkem minden hevével ragaszkodom. Miért Mari néni, óh mondd, miért?!

Szép, kicsiny leánykám, sötétebbnek látod a helyzetet mint a milyen, a nap most is ott van az égen, világít az, a szeretet is él a szivekben és te szeretve vagy én mondom ezt neked a Dini anyja.

De . . .

Csitt gyermekem, ne kérdezz most hadd beszéljek én. Csalódtunk mind ketten, te is én is. Mint rokon gyermekek együtt nőttetek fel Dinivel, szeret-

E házasságok termékenysége nézve Raseri a következő megfigyeléseket tette: A termékenység Európa legnépesebb államaiban nem csökkent az utolsó fél-század alatt, ellenkezőleg több országban emelkedett. A férfiek átlagos kora általában változatlan maradt, de csak a foglalkozásokra tekintettel módosult némileg. A férj magasabb házassági kora nem jár együtt a nő nagyobb házassági korával s ha a némely foglalkozást üző, magasabban korban házasodó férfiakhoz férjhezmenő nők átlagos kora valamivel magasabb is, ez még egymagában nem vonja maga után azon foglalkozási csoport alacsonyabb termékenységét. Az új házasságok termékenysége nagyobb, mint a már bizonyos idő óta fennállóké és pedig a magasabb életkorra való tekintet nélkül sem. A szülők átlagos kora alapján kiszámítva, egy férfinemzedék átlagos tartama nagy városokban, mint Róma, a késői házasságkötések folytán magasabb, mint vidéken.

Érdekes a gazdasági körülményeknek a termékenységre gyakorolt befolyása. Az újabb megfigyelések szerint is kétségtelen, hogy egy-egy jó aratás emeli a nép jólétét, mégis agrár-államban, ahol a jélét főforrása a földművelés, a tulalacsony árak a gazdag termés hatását közömbösíteni képesek, kivált a munkabérek csökkenése által s csak oly országokban kedvező az árak csökkenése, ahol az állam ipari jellege a többi cikkek áresökkenése útján kiegyenlíti a veszteséget. Raseri megcáfolja azt a nagyon elterjedt nézetet, hogy az összes, kivált a feltörekvő társadalmi osztályok anyagelvis korunkban jobban érezvén a szegénység nyomasztó hatását s jólét után való törekvésüknek egyik akadályát a gyermekek nagyobb számában látván, azt korlátozni igyekeznek, hogy ez az előretörekvés s nehezebb megélhetés fokozottabbá tevén a létért való küzdelmet, az ezzel járó nagyobb erőfeszítés és erőpazarlás hátrányos a termékenységre. Csak annyi igaz, hogy a szegényebb osztályokban a családok népesebbek, mint a vagyonosoknál, de egyéb következménye a gazdasági körülményeknek teljes bi-

de türes szívvél az lesz. Tudom magamról. Dini megértett, már megirta a lemondását. Reményilem megértesz te is, leszel inkább szegény asszony a Dini oldalán, mint gazdag a másén. Most már szólj, mi hirt vigyek neki?

Mari néni lelkem, szédül a fejem, várjon Dini holnapig.

Leszállt az éj, csillagtalan sötét dére lepte meg a virágot, a tavasz halált hozó fagyos szele suhant át a réteken. Te dőre kis virág, miért ütötted fel a fejcskédet, hisz hideg van a földön és megdermeszt a fagy. És te balga, te dőre szív, a mely dobogni mert, remélni mert a mely azt hitte, hogy az emberek között a szeretet honol, nem érzed-e hogy hideg van? Nem érzed-e, hogy a világot nem a szív melege kormányozza, de a hideg érez, a mindent uraló arany?

A lányka dideregve vonta össze vállain a köpenyt. Be sem zárva az ablakot a melyen át, a csillagtalan, hideg éjbe bámult; az íróasztalhoz ment, tollat vett a kezébe:

Kedves Dini!

Ma meghallgattam atyádat is, anyádat is. Az egyik arra kért ne szeresselek, a másik arra, hogy szeresselek. Mindketőnek igaza van, a maga szempontjából. Én arra határoztam magamat, hogy szeretni foglak, de nem kötelek le. Nem bírlak elképzelni, mint szegény

zonyossággal meg nem állapítható. Hogy ezeknek a demológiai megfigyeléseknek van igen nagy gyakorlati értéke is, és hogy éppen ezért nagy kár, és demografiát szorosan elvont tudományként kezelik, amelyhez a szélesebb körök érdeklődése nem jut el, felesleges volna bővebben is magyarázni.

(-ss)

HIREK.

Áthelyezések. Brenzur László honvéd százados és Zala Károly hadnagy Lugosról Orsovára helyezettek. Nagy Béla csendőrszázados Orsováról Nyitrára helyeztetett át, helyébe Eötvös N. főhadnagy neveztetett ki szakaszparnocsnokká Orsovára. Dr. Horváth Árpád szolgabíró Orsováról Birkisre Dr. Zeller Károly szolgabíró pedig Bozovicsra helyeztetett át s Orsovára Dr. Kopeczek Emil szolgabíró jön Bozovicsról. Dr. Horváth eltávozását őszintén sajnáljuk, mint a ki társadalmunk igen kedvelt tagja volt s minden társadalmi mozgalomban nagy tevékenységet fejtett ki; sokoldalúságával, agilitásával mindenkor nagy hasznára volt kulturális intézményeinknek. Magyar Dalkörünk is oszlopos tagját, alelnökét veszteti el távozásával, melyet a Dalkör annyival inkább fájlat, mivel Horváth mint kiváló zenész, még sokat tehetett volna a Dalkör haladása és minden irányban való megerősödése érdekében. Reméljük, hogy utódja igyekezni fog Horváth helyét nemesak a hivatalban, de a társaságban is megfelelően betölteni. Tuncsi Szilárd szolgabíró Birkisről Lugosra árvaszéki jegyzői minőségbe helyeztetett át, illetve választott meg.

Kirándulások. A turn-severini „Hangya” nemzetközi betegsegélyző egyesület mintegy 600-1000 tagja Vasárnap 27-én reggel 9 órakor érkezik a Josef Karl nevű D.G.T. személyhajóval Orsovára, a hol a Graczka völgyben májális rendeznek s d. u. 5 órakor ugyanazon hajóval utaznak vissza. Erről külföldben az orsovai közönség plakátok útján is értesítették fog.

Az orsovai polgári leányiskola kirándulása Verseczre. Mivel a le-

ányiskola tervezett fehértemplomi kirándulása az ott fellépett vörheny betegség miatt elmarad, e helyett Verseczre van tervbe véve a tanulmányi út. Ezen újabb tervezet szerint ennél fogva szombaton reggel az M.F.T.R. személyhajóval lenne az indulás 6 órakor, az utazás hajóval Báziasig, innen vasúttal, érkezés Verseczre d. u. 1/2 6 órakor, tartózkodás vasárnap reggel 7 óráig, visszajövet ugyanazon úton; érkezés Orsovára vasárnap d. u. E kirándulásra, mely igen élvezetesnek ígérkezik, miként halljuk, Orsováról nagyon sokan készülnek. E kirándulás azonban csak az esetben tartatik meg, ha időközben Verseczről valami akadály nem merül fel.

Kiránduló iskolák Orsován. Bájós vidékünk ez idén szokottnál több iskolát vonz magához, s ezek mindegyike az állami iskolában kíván elszállásolást. Eddig a következők jelentkeztek:

I. Eperjesi főgymnasium 22 tanulóval 3 tanárral. Érkeznek május 22-én d. u. a hajóval. Tovább mennek Turn-Severinbe; este visszatérnek, itt hálnak; másnap d. e. megtekintik Ada-Kaleht.

II. Szászvárosi polg. leányiskola 25-30 tanulóval. Érkeznek május 27-én d. u. a hajóval. Itt hálnak, másnap Herkulesfürdőbe utaznak.

III. Sepsiszentgyörgyi főgymnasium 96 tanulóval 6 tanárral. Érkeznek május 29-én d. u. a hajóval; másnap Herkulesfürdőbe mennek.

IV. Temesvári áll. főgymnasium 120 tanulóval, 4-5 tanárral. Érkeznek jún. 2-án délután hajóval. Másnap tovább utaznak.

V. Nagybecskereki polgári fiúiskola 25-30 tanulóval 2-3 tanárral. Érkeznek jún. 2-án d. u. hajóval. Másnap tovább utaznak.

VI. Szatmari ev. ref. főgymnasium 35-50 tanulóval, 4 tanárral. Érkeznek jún. 2-án délután hajóval. Másnap tovább utaznak.

VII. Orosházai áll. polgári fiú- és leányiskola 40 fiú, 40 leánytanulóval. Érkeznek jún. 3-án délben 1/2 2 kor vonat-tal; másnap reggel hajón tovább utaznak.

VIII. Temeskubini áll. polg. iskola 45 tanulóval 3 tanárral. Érkeznek jún. 5-én

ajtaját fessegetik, miért nem pihenhet a mit eltemettek?

Kakuk szól.

Még ez is? A jól ismert hangok hallatára, háborog a kebele, az emlékek raja lepi meg, majd lerokad a sulyok alatt. A szeme le van zárva bár, mégis látja a fiút a szikla ormán, kezében a virág... Lelke vággyal telik meg... A kakuk ismét szól. Onkéntelenül kérdés kél az ajakán: kakuk madár hány évig élek? Egy, kettő, három, négy, öt. Istenem 5 évig még, tenger idő! Ma öt éve is ennyit ígért.

Egy megtört öreg asszony, nehézkes lépte riasztja fel.

Mari néni!

Hirt hoztam leányom.

És átadja a feltört levelet.

Lelkem, jó anyám!

Tikkasztó meleg van itt. Tűz emészt engemet. Almos vagyok nagyon. Kívánj szép álmokat: lássak virággal telt mezőt orgona lombot a szikla ormán, szöke kis tündért fehér ruhában, omló fűrtökkel. Ég megáldjon anyám nagyon szeretlek!

Dini.

Mari néni?

Itt a távirat is:

„Meghalt tifuszban.”

* * *

Csipke Rózsikának nincs fira várnia, a királyfi elaludt — örökre — nincs többé, ki őt csókjával felkeltene,

d. u. hajóval; itt maradnak 2 napig; 7-én hajóval visszautaznak.

IX. Szegedi főgymnásium 40 tanulóval júniusban, határozottan nem jelzett napon.

X. A verseci polg. leányiskola 50 tanulóval 3 tanárral. Érkeznek jún. 25-én.

Pünkösdkor valóságos torlódás lesz, s az elhelyezés nem kis gondot okoz. E tömeges kirándulás a vallás- és közoktatásügyi miniszternek e tárgyban kiadott rendeletével áll összefüggésben. Minthogy az iskolák mind ingyenes elszállásolást kívánnak, a helybeli igazgatóság fölterjesztést intéz a miniszteri-umhoz, hogy cca 800-1000 koronát engedélyezzen ágyfelszerelésekre, hogy szüneti időkből a tornacsarnokban diák-szállót rendezhessen be.

Halálozás. Dr. Breznay honvéd ezredorvost és családját ismét súlyos csapás érte, a mennyiben ikergyermekai közül immár a második is elhunyt. A mélyen süjtött család iránt megnyilatkozott általános részvéthez mi is őszinte részvétünkkel csatlakozunk!

Krebesz Ferencz orsovai polgár, volt jó hírű vendéglős f. hó 13-án Budapesten elhunyt. Számos családtag siratja az elvesztett családfőt.

Sanatoriumi közgyűlés. A József kir. herczeg Sanatoriumi Egyesület közgyűlése június hó 10-én tartatik meg Budapesten. A közgyűlésre felutazni szándékozó tagok nyolc napi érvényességgel bíró féláru menet és jövedel jegy kedvezményében részesülnek ha e szándékukat ideje korán bejelentik. Mirel az érdekelteket azzal értesítjük, hogy jelentkezni már most is lehet az orsovai fiók-egylet elnökségénél.

Az orsovai férfdalegylet Pünkösöd vasárnapján külön hajóval kirándulást tervez T-Severinbe, a hol hangversenyezni is fog, magyar-német- és román dalok előadásával. Indulás déli 12 órakor Orsováról. A hajón 2 cigányzenekar fogja a közönséget mulattatni. Részvételi jegy személyenként 2 kor. gyermekekért 1 kor. fizetendő. Pártoló tagok szintén csak 1 kor. fizetnek. Kedvezőtlen idő esetén a kirándulás következő vasárnapra halasztatik, a midőn az időjárásra való tekintet nélkül meg fog tartatni.

A Magyar Házra. E hó 5-én Hollós Ferenc m. kir. főerdész urnál Ogradinán egy társaság 6 K. 24 f.-t szedett össze a Magyar Házra. Ez összegből 6 korona a Magyar Ház javára a takarékbba, 24 fillér a szegény tanulóknak perzselyébe helyeztetett. Tessék e példát követni!

TÖRÖK a SZERENCSE KOVÁCSA!

Felülmulhatatlan az a szerencse, mely bank házunknak kedvez. Rövid idő alatt 25 millió koronánál több nyeresémet fizettünk ki nagyrabecsült vevőinknek; ezek között a két legnagyobb nyeresémet, és pedig:

kétszer a nagy jutalmat, a **600.000** koronás főnyereményt,
a legnagyobb **4.000.000** koronás főnyereményt.

továbbá 5 a 100.000, 3 a 90.000, 2 a 80.000, 3 a 70.000, 3 a 60.000, több 50.000, 40.000, 30.000, 25.000, 20.000, 15.000 és ezeken kívül számtalan 10.000, 5.000, 3.000, 2.000, 1.000, 500 koronás és egyéb nagy nyeresémet.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb kezdődő, a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet:

A most kezdődő 18-ik új magyar osztálysorsjátékban

125.000 sorsjegyre **62.500** pénznyeremény jut

és összesen **16 millió 457.000** korona hatalmas összeget sorsolnak ki.

Rendelje meg a neve mellett

álló szerencseszámot!

Sok pénz szépe varázsolja az életet! Talán meglepi a ferj a feleséget vagy az asszony az urát a neve mellett álló sorsjegy megvételé alial egy főnyereményvel. A véletlen nagy szerepet játszik az életben és könnyen meglehet, hogy éppen egy szerencses véletlen folytán a neve mellett számot eltalálta, melyre egy nagy nyeresémet jut.

Adám, Adél	4040	Dezso, Erzsébet	6411	Iván, Jolán	12305	Otló, Melánia	20441
Adolár, Agnes	6314	Edo, Eszler	9868	Jakab, Jozsa	20284	Ódón, Narczis	20989
Adolf, Agóla	9007	Elek, Etel	19821	János, Judit	20983	Pal, Nosztli	24236
Agoston, Amália	19162	Elemér, Flóra	20580	Jenő, Juliska	24203	Peter, Olga	24277
Aladár, Anna	20445	Emil, Franciska	22032	József, Karolin	24265	Pista, Paula	28876
Albert, Anatólia	21619	Eudro, Frida	24252	Kalman, Katalin	28874	Richard, Pelagie	32715
Aliréd, Apollonia	24245	Ernő, Genoveva	24363	Károly, Katalin	29634	Róbert, Petronela	35640
Akos, Aranka	24285	Ferenc, Gertrud	29633	Kornel, Klára	35318	Rudolf, Piroška	37411
Ambrus, Berla	28881	Frigyes, Gabr ella	34933	Kristof, Klotild	36825	Salamon, Regina	38164
András, Blanka	34352	Fülöp, Gizella	36779	Lajos, Kornelia	38138	Samu, Rózsika	38238
Antal, Borbála	36451	Gábor, Hedvig	38118	László, Krisztina	38226	Sándor, Rozália	41921
Arnold, Boriska	37424	Gáspár, Helena	38173	Leo, Kunigunda	41919	Simon, Sári	84891
Árpád, Betti	38169	Gergely, Henriett	41795	Lipót, Laura	64204	Tamas, Sarolta	84769
Árthur, Bella	41794	Géza, Hermína	51398	Lorinc, Lenke	84738	Tibor, Szerena	86049
Aurél, Brigitta	41938	Gusztáv, Hilda	84702	Manó, Leonia	86014	Tihász, Theodorja	92773
Attila, Cecília	84309	György, Ibolyka	84780	Markus, Lidia	90370	Tivadár, Terez	123503
Balász, Cornelia	84773	Gyula, Iduska	80219	Márton, Lina	101939	Tóbiás, Terus	123504
Bálint, Dóra	86065	Henrik, Ilona	101914	Mátyas, Ludmilla	123502	Vendel, Veronika	123508
Barnabás, Dorottya	101404	Hermann, Ilma	123501	Mihály, Lujza	123507	Viktor, Veronika	123516
Béla, Cecília	106999	Hugó, Ilka	123506	Miklós, Magdolna	123519	Vilmos, Viktória	123520
Benedek, Eufemia	123505	Ignác, Irén	123546	Miksa, Melvin	123514	Vince, Vilma	123518
Bernát, Emma	123509	Ilés, Irma	123510	Mór, Margit	123515	Zoltán, Zsófia	123521
Dániel, Ernesztin	123513	Imre, Izabella	123511	Nándor, Maria	5483	Zsigmond, Zeuzanna	123522
Dávid, Éva	123517	István, Janka	3512	Orbán, Mártha	8826		
Denes, Evelin	5637	Izidor, Johanna	8602	Oszkár, Matild	12314		

Legnagyobb nyeresemény **1.000.000** korona; továbbá 1 jutalom

600.000, 1 nyeresemény 400.000, 1 a 200.000, 2 a 100.000, 2 a 90.000, 2 a 80.000, 2 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000, 3 a 40.000, 3 a 30.000, 6 a 25.000, 9 a 20.000, 13 a 15.000, 44 a 10.000 korona és még sok egyéb nyeresemény. Az 1. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:

$\frac{1}{8}$ eredeti sorsjegy trt — 75, vagy K 1.50; $\frac{1}{4}$ eredeti sorsjegy trt 1.50 vagy 3 korona.

$\frac{1}{2}$ " " " 3.—, " " 6.—; $\frac{1}{1}$ " " " 6.— " 12 "

A sorsjegyeket utánvételt vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük. Hivatalos tervszet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk azonnal, de legkésőbb

1. é. május hó 23-ig

hozzánk bizalommal beküldeni, miután fenti szerencseszámok gyorsan elfognak és az 1. osztály huzása már május hó 23-án kezdetét veszi.

TÖRÖK A. és Tsa.

Sürgönycím: bankháza, Budapesten. Sürgönycím: Törökek, Budapest.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főrudánk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Teréz-körút 46/a.

I. fiók: Váci-körút 4/a.

II. fiók: Múzeum-körút 11/a.

Mit igyunk?

Az elsőrendű természetes szénsavas natriumtartalmú ásványvizet, a mohai

Vegyvi vizsgálatok s ajánlatok az Ágnes-forrást az orvosok előtt nagyon kedvelt gyógyszerre tették s hamarosan óriási számban kerültek ki orvosi bizonylatok: dr. Kétly, dr. Stamborszky, dr. Berger, dr. Naundorf, dr. Borchardt, dr. Akantisz, dr. Blodig, dr. Fischer, dr. Mosetig, dr. Rust, dr. Werner, dr. Gebhardt, dr. Balogh, dr. Varga, dr. Szabó, dr. Scipiades, dr. Moravesik, dr. Glaser, dr. Markosfalvi, stb.-ektől, a kik az Ágnes-forrást a legmelegebben ajánlották: ideges gyomorbetegségeknél, ideges gyomorhurutoknál, főleg karlsbadi kúra után, esontlágnyulásnál, angolkóránál, veses- és hólyagbetegségeknél, étvágytalanságnál, vérszegénységnél, mint óvószert fertőző betegségek ellen (typhus, cholera stb.) Hastartások számára masféliteresnél vajamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szénsavval telített viznél, sőt a szóbanvinnél is olcsóbb; hogy az Ágnes-forrás vizet a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse, nagyobb vidéki városokban lerakatok szerveztettek, ugyanott a forrás leírásának ismertető füzetét ingyen kapható. A forráskezelőség. — Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.

Főraktár: Scheinberger Mór úrnál Orsován.

ÁGNES.

forrást, mert **Kedvelt borvíz!**
Föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szén-savtartalmánál fogva nemesak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyszóknál fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor-, légsző- és húgyszervi betegségeknek.